

Kas mammut on karvane elevant?

Sihtrühm: PK I ja PK II

Kestus: 90 minutit

Koht: Jääaja Keskuse ekspositsioon ja õppeklass

Vahendid:

- Kivi (liustike toodud rändkivi) tutvumisringiks
- Tööleht „Kas mammut on karvane elevant“
- Jääaegse fauna liikide kaardid (võimalusel kiletada)

Tegevused:

Sissejuhatus

~15 minutit

Tutvumine, päevakava, kodukorra ning programmi tutvustamine õppeklassis.

Tutvumisring

Kivi käib käest kätte ja iga laps ütleb, keda/mida tahaks ta Jääaja Keskuses näha. Tutvumisringi lõpus räägib juhendaja, kuidas on ringi käinud kivi seotud jääajaga. Kui lastel on ootused seoses Jääaja multifilmiga, saab juhendaja seletada, milles seisneb erinevus filmi ja tegelikkuse vahel.

Õpilased jagatakse paarideks või väikesteks (maksimaalselt 4) rühmadeks. Õpilased saavad töölehed, mis on sisuliselt vastuste lehed. Juhendaja annab täpsustatud ülesandeid programmi käigus ühekaupa.

Teema arendus

- 1. Küsimuste koostamine.** Õpilased mõtlevad paaris- või rühmatööna 3 küsimust mammuti ja tema kaasaegsete loomade kohta, millele tahaksid nad vastuse saada näitust külastades. Kui nad kuulevad ekskursiooni ajal vastust oma küsimusele, täiendavad nad joonist ☺

~10 minutit

Juhendatud ekskursioon 1. korrusel tänapäevast (algus Jäämehe juures läbi jääruumi ja virmaliste kino) jääaegsesse Lõuna-Euroopasse, kus elasid mammutid, ürghirved, koopalõvid ja teised jääaja loomad. Lisaks rekonstruktsioonidele tutvustatakse ka mammutihambaid ja -luid, samuti võrreldakse mammuti purihammast karvase ninasarviku hambaga. Juhendaja

käsitleb materjali lihtsalt, tuues võrdlusi igapäevaeluga. Nt mammut kaalub kuni 8 tonni. Mitu last kaaluvad sama palju. Kas klassitäiest lastest piisab mammuti kaalu võrdluseks? Mitu korda rohkem sõi mammut päevas võrreldes lapsega jne. Oluline on tutvustada mammutit võrdluses Aafrika elevantiga, kelle pildi võiks välja printida

<http://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=African+bush+elephant&title=Special%3ASearch>

~25 minutit

- 2. Otsi mammutit 2. korruse dioraamidest.** Kui samaaegselt on kaks klassi, siis üks võibki alustada 2. korruse dioraamidega tutvumisest. Sissejuhatuseks räägib juhendaja, et kliima ja sellega seoses ka elusloodus on jääajajärgselt muutunud. Seda tutvustavad vitriinides olevad looduspildid ehk dioraamid. Lapsed saavad ülesande otsida, kas mammut mõnes dioraamis on ja kui pole, siis kas ta võiks sellises looduses toime tulla. Töölehele pannakse kirja dioraami kõige suuremad loomad. Kui lapsed on töölehe täitnud, teeb juhendaja lühikese kokkuvõtte dioraamide juures.

~20 minutit

- 3. Mäng „Kes ma olen?“** (õppeklassis). Lastele jaotatakse (vabatahtlikkuse alusel) jääaja loomade kaardid. Ühekaupa hakatakse ära arvama, milline loom on kaardil. Laps, kes sai loomakaardi, võib vastata ülejäänute küsimustele ainult „ei“ või „ja“. Kui 5 küsimuse järel pole ära arvatud, kellega on tegemist, hakkab kaardi „omanik“ esitama vihjeid. Kui kolme vihje järel ei teata, kellega on tegemist, tuleb näidata pilti. Samal ajal täidetakse töölehe 4. ülesannet.

~15 minutit

- 4. Mammuti ja elevanti võrdlus.** Seda ülesannet võib täita õppeklassis, aga kui pole aega, võib see jääda kodutööks.

Kokkuvõttev mäng „Minu lemmikloom jääajast“

Õpetaja näitab järjest loomade pilte ja lapsed annavad käega märku, kui näidatakse nende lemmikut. Nii selgub, kes sai kõige rohkem häali.

~5 minutit

Selleks, et lapsed saaksid läbi käia kogu ekspositsiooni, mängitakse veosakese teekonna mängu alustades aatriumist, kus veosake on mammutipojas. See võiks olla paaristöö, mille käigus saavad lapsed tutvuda neile enam huvipakkuvate teemadega ekspositsioonist.